

REDACTIA

Arad, Deak Forencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an . . . 20 cor.
pe 1/2 an . . . 10 „
pe 1/4 an . . . 5 „
pe o luna . . . 2 „
N-rii de Duminecă pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deak Forencz-utca nr. 20

INSERȚIUNILE:

Doi și știr garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b. de fiecare publicațiune

Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Serisori nefrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

Alegerea de rege în Serbia.

Scupcina și senatul de azi vor hotărî asupra sorții viitoare a Serbiei. Trămentările de partid care zilele din urmă amenințau țara cu războiul civil, s'au încetat. Ministrul, într-o consfătuire de 4 ore, au hotărît să aleagă de rege prin aclamare pe prințul Petru Carageorgievici. Doi dintre miniștri, Stoianovics și Zsivkovics erau pentru republică, dar s'au supus majorității. Președintele adunării electorale după lege îi compete președintelui senatului. Repășind Marinkovics președintele de până acum, guvernul a denumit în locul lui pe Petru Velimirovics, un fruntaș al partidului radical

In țară pretutindeni e liniște. Zilnic sosesc din străinătate mulțime de studenți universitari serbi, cari încearcă să facă propagandă pentru republică, dar fără succes. Ideia monarhică prea e înrădăcinată în poporul sârbesc.

Carageorgievics se bucură de mare popularitate, cu toate că cea mai mare parte a populației Belgradului nici nu l'a văzut măcar. Antipatia față de fosta regină, mărește încă această popularitate.

Guvernul a dat amnestie tuturor celor osândiți pentru delictul politic sau de presă. Arestări nu s'au întâmplat de loc.

După actul alegerii, o deputație va călători la Viena, unde așteaptă Carageorgievics. Cu intrarea în țară a noului rege, ministerul provisor se retrage, ear regele își va forma noua cabinet.

Tocmai în momentul acesta primim știrea că prințul Petru Carageorgievici a fost ales Rege cu aclamație.

Mai la vale dăm scrisorile trimisului nostru special, în cari ne raportează despre întreg decursul revoluției.

Aspectul orașului. — Revoluție cu voia poliției. — Immormentarea părechei regale. — Belgrad, 12 Iunie.

Trecând prin fața orașului, ai crede că cel mult e sărbătoare mare: din depărtare, venind cu vaporul dela Panciova, nu vezi anume decât drapelul, tricolorul sârbesc (roșu, albastru și alb) fălăind pe toate edificiile. Sunt multe, mai ales în cetate. Ca ironie a sorții, chiar pe otelul »Kragujevat« din portul Dunării, proprietate a familiei stinse Obrenovici, este arborat un steag mare. Numai de pe Conac, reședința regală, lipsește. Incolo e pace și liniște în oraș. Dacă n'ar fi atâta miliție în fața Conacului și în curtea Ministerului de război, a cărui palat e aproape de conac, nici n'ar presupune că aici a fost revoluție și s'a petrecut cea mai îngrozitoare tragedie a epocii moderne.

Oamenii își văd adică de treabă și escesiv își par numai steagurile multe cari fălăie de pe toate casele. Chiar și de pe turnul Catedralei care e aproape de portul Savei.

Dacă unde-va se poate aplica, apoi aici într'adevăr se potrivește întrebarea lui Conu Leonida alui Caragi: li-a dat voie poliția?... Pentru că după toate probabilitățile și semnele, conspirația s'a făcut cu știrea poliției. Se poate că nu a intenționat să provoace zguduitorul tragedie. Nemulțumirea adâncă era însă în aer și toți prevedeau că Alexandru I. nu mai poate sta pe tron.

Duminecă a fost aici sărbătoare mare. Jubileul de 50 de ani al Reuniunii de cântări din capitală. Au venit pentru acest prilej la Belgrad 23 coruri; concertul lor a început la orele 6, în Circ, fiind prezenți peste 5000 oameni. Era veselie mare. Numai de rege nu se bucura nimeni, așa că sosind și el, abea se auzia câte o slabă aclamație. Oficerii ostentativ își întorceau spatele,

numai să nu-l salute. Au fost scene penibile pe cari toți le observau, dar Draga Masin și soțul ei încoronat își impuneau să nu observe însulta.

Din Panciova au fost de față și doi români: avocatul Tisu și învățătorul Stoica. Am vorbit cu ei azi. Îmi spuneau că atâta receală și chiar ignorare din partea unui popor la adresa regelui său nici închipui n'ar fi îndrăsnit.

Regele venise la concert în trăsura deschisă, cu regina. In alte trăsuri erau frații și surorile reginei. Insuși regele a împărțit premiile și pe la orele 10 a plecat.

Se vorbea de mult că pe Lunieva, fratele Dragei, e vorba să-l proclame cât mai curând moștenitor al tronului. D'aceia detronarea lui Alexandru și isgonirea din țară a întregii familii era hotărâtă de câteva zile. Se vorbește că s'a decis chiar omorîrea lor, ș'anume când vor pleca dela iubileu. S'a abandonat însă planul acesta, din cauza că era lume multă străină în oraș și n'au vrut să provoace teroare și panică.

S'a ales deci planul care s'a și executat deja, așa după-cum v'am transmis deja știri.

Aci țin să stabilesc numai atâta, că regele a fost rugat să abdice și numai după ce a fost prins prin violență, a fost omorât. Dintre surorile Dragei nici una nu i-s'a întâmplat nimica, ci omoriți au fost numai frații ei, Nicodem și Nicola. Ș'anume au fost omoriți în cetate, unde locuiau (fosta locuință alui Milan pe când era inspector general al oștiresi). Tot astfel au fost omoriți acasă, de soldații comandați de oficerii, primul ministru Marcovic, generalul Milovan Pavlovici, ministrul de război, ear ministrul de interne Velimir Todorovic și fica-sa au fost numai răniți, grav.

Colonelul Naumovic capul gardei

regale a murit rănit de dinamita, cu care a fost spartă poarta din dosul Conacului (vechiu) pe unde au intrat revoluționarii; el stetea la poartă anume să aștepte pe conspiratori cu cari era înțeles.

In apărarea regelui au murit:

Lazar Petrovici, adjutant, căpitanul Panaiotovic și oficerul de ordonanță Mircovic, precum și alți trei soldați. Dintre revoluționari Dragutin Dimitrievici zace rănit în spital.

Perechea regală a fost înmormântată astă noapte la orele 11, în cea mai mare taină. Ș'anume la biserica Palilusca. A oficiat un singur preot și afară de membrii guvernului n'a participat nimeni la actul funebru. Doar o patrulă, care a stat însă la distanță. Ceilalți au fost înmormențați tot azi noapte și în cea mai deplină liniște.

Pentru mâne, Sâmbătă, am obținut o audiență la primul-ministru Avacumovic, bărbat cam de 60 ani, șef al liberalilor. In fiecare seara până târziu miniștri sunt întruniți în consiliu, în palatul de lângă Conac.

Proclamarea de rege alui Carageorgievici a fost numai svon. Azi am avut prilej să vorbesc cu Archimandritul Chirilos, rectorul facultății de teologie și cu Marincovic, fost ministru de finanțe și Liubomir Novacovic, fost ministru de agricultură. M'au spus că în chestia de alegere va decide Scupcina, care-i convocată pe poimâne.

In toată țeara e liniște complectă.

Fapt e, că în oraș nici nu vezi sârb trist, ci toți se veselesc. Soldații poartă la chipiu frunze de stejar și chiar flori roșii.

Cât despre sorții de alegere, se crede că s'ar putea întâmpla ș'o surprindere: să fie ales la cine nici nu se gândesc decât cei cari au acum în mână destinele mult încercatului regat.

FEMEIA ACEEA...

— Chipuri din Belgrad. —

Abea au trecut 3 luni decând pentru cea din urmă dată am fost în Belgrad, în capitala colinoasă a Serbiei, care mereu îți aduce aminte de capitala noastră, deși jurul lui nu e atât de frumos.

Am acolo un șir întreg de prietini, cu cari am vorbit despre politică, despre raporturile dintre Ungaria și Serbia, și multe altele. Și acum, când regina Draga zace colo omorâtă de gloanțe de revolver, palidă, scaldată în sânge, îmi vine în minte cu ce glas spuneau acei prieteni ai mei, fiind vorba de Draga:

Femeia aceea...

Firește, numai așa între patru ochi, șoptind, nu cumva să o audă urechi necompetente. Căci urmările ar fi fost îngrozitoare. Regele Alexandru toate era în stare să le erte supușilor săi, numai una nu: dacă îndrăsniau să vorbească în contra reginei.

Femeia aceea!

Dacă n'ar fi fost femeia aceea, cine știe cum s'ar fi desvoltat toate. M'am dus la Svjetomir Nikolajevics, acest bărbat savant, cumpetat. Pe vremea aceea nu era încă ministru la Athena. Nikolajevics e prietinel Ungariei. Dorința lui e o sinceră prietinie între Ungaria și Serbia.

— Crezi că se va împlini această dorință a d-tale? — l'am întrebat.

Bătrînul diplomat m'a îmbiat cu o ceașcă de cafea turcească, apoi măsurând de câte-va ori odaia sa de o simplitate puritană, se opri în fața mea:

— Dacă n'ar fi femeia aceea... Da, dacă n'ar fi ea.

— Regina Draga?

— Aceea! Mult a ținut regele la mine la multe îl puteam îndupleca. Mă pot mândri că regele mi-a cerut sfatul și când n'am mai fost ministru-president. Dar de când s'a însurat, toate s'au schimbat. E slab șermanul rege, foarte slab. Și femeia aceea face din el ce vrea. Firește și în Conac știu că nu mi-a fost pe plac căsătoria.

Apoi am vorbit cu un alt prietin.

— Ei da! Svjetomir vorbește cu regele foarte sincer. Mai dăunază numai l'a citat în Conac și acolo s'a răstit către el: „Aud, că și tu ești în contra, ca pe fratele soției mele să-l proclam de moștenitor de tron“. Și i-a ținut o lecție grozavă. Svjetomir ascultă o vreme, apoi erupse. Îi strigă regelui: „Majestate, mă vei asculta odată?“ Și i-a spus apoi, că dacă pe cumnatul său îl va face moștenitor de tron, în Serbia va erumpe revoluția.

Intr'o seară ședeam într'o berărie cu mai mulți oficeri. Sunt foarte democratici,

Generali și locotenenți negenat șed unul lângă celalalt, uitând de rang și subordinație. Despre ce ai putea vorbi cu militari? Am întrebat de un oficer al regimentului 6, al aceluși regiment, care a săvârșit asasinările:

— Plăcut e serviciul?

Locotenentul, puternic și frumos, dădu din umere.

— Știi, până acum îmi plăcea să servesc. Dar de când s'a însurat regele, de multe ori stau pe gânduri, să nu părăsesc oare cariera militară. De când femeia aceea a ajuns în Conac, trebile merg rău.

Sorbi una din păhar. Apoi se întoarse cătră portretele regelui și reginei ce erau atârinate pe părete, și arătând spre regină, adaus:

— Ai să vezi! Femeia aceea va fi cauza la multe nefericiri.

Un prietin, șeful secției cartografice în ministerul de război, îmi șopti:

— Da, cauzează multe nefericiri! Dar nu mai poate dura mult.

— In adevăr e dară atât de frumoasă?

— De frumoasă e frumoasă, nu-i vorba; plăcută încă știe să fie, când vrea, numai cât foarte rar vrea. Firește nu mai e boboc, dar se vorbește că-i procură regelui plăceri, ca nimeni... Asta e!

— Mi ar plăcea s-o ved odată.

— Nimic mai ușor. D-ta vii din străinătate și ești gazetar. Reginei îi plac gazetarii. E ca o primadonă: fubește reclama... Cere audiență prin mareșalul curții, maiorul Nikolajevics. — Ne-am dus la el. Conacul e mic; mareșalul era silit să locuiască prin urmare într'o stradă laterală. I-am spus dorința.

— O, așa cred, că asta nu va merge greu; așteaptă, voi telefona în Conac, să vezi de te poate primi mâne.

Și spre uimirea mea, în adevăr telefona.

— Ascultă, prietine, — i-am zis prietinelui cu care venisem, — asta nu va telefona doară reginei?

— Ba cam ei.

Mareșalul dădu unui oficer ordin să meargă la regină și s-o întrebe de poate da mâne-zi audiență. Am așteptat câte-va clipe, până veni răspunsul.

— Nu pot intra. M. Lor au oaspeți.

— O să te avizez mâne! — Și m'a și avizat. A venit la mine Dr. Petronjevics, secretarul regelui Alexandru.

— Domnul meu, nu se poate. In adevăr nu se poate. Motive politice.

— Cum? Motive politice?

— Da. Am aflat că ești partizan al unui grup antihabsburgic, și M. Șa n'a

Liniste și nesiguranță. — Pe la ministri.
— Alegerea de rege.

Belgrad, 13 Iunie n.

E a doua zi pe care o petrec aici și nimic nu-mi face impresia că Serbia ar trece prin vre-o crasă oare care. Curat vorba lui Con Leonida: Lumea se plimbă pe la revoluție!... Toți dau anume câte o raită până la Conac, să audă ce e mai nou. Nimeni nu poate să spună însă hotărît, căci nimic nu este sigur, ci în toate o incertitudine care se accentuează din ce în ce.

Eu am fost pe la prezidenția ministerului. Se ținea tocmai consiliu de ministri, între orele 7—9, și astfel numai pe azi la 10 în. d. a. voi fi primit în audiență. Am vorbit însă cu unul dintre secretari, Nedici. Pot să vă comunic, drept rezultat al convorbirei avute, că multe, cele mai multe dintre publicațiile ce au văzut lumină în presa mare a Europei, sunt — fantesii. Fapt e numai că întreaga conspirație a fost făcută de miliție, însă cu știrea bărbaților diferitelor partide politice. Guvernarea lui Alexandru I, ori mai bine a Dragei Masin (femeia ambițioasă care nu s'a mulțumit cu coroana, ci voia să dirijă țeara întreagă) devenise atât de odioasă, încât în regatul nu avea un singur aderent, ci se spriginea numai pe slugăria câtorva creaturi.

Totuși, după ororile petrecute la Conac, erau temeri că în oraș să se întâmple tulburări. *Ivcovici*, ministrul de justiție, are însă o așa trecere asupra populației capitalei, că a fost destul să se arate în două trei locuri și să țină vorbiri, lămurind poporul, ca totul se rămână în starea normală. Eminentul orator e și considerat ca *tribun* al Sârbilor și dimpreună cu bătrânul *Avacumovici* e considerat ca sufletul cabinetului. Activitatea lui va avea, fără indoială, influință asupra întreg viitorului Serbiei. El e încă tiner, n'a trecut de 40 ani și e d'o cultură vastă, european în toată accepțiunea cuvântului. *Pe azi după amiază mi-a acordat o convorbire mai lungă asupra situației.*

Înainte Conacului continuă de altfel să stea pază două companii de soldați, infanterie, iar într-o stradă din apropiere staționează un escadron de cavalerie, dintre care se detașează câte 4—4 soldați pentru a circula prin oraș.

În căsărni, se înțelege, soldații stau gata de a fi chemați, în ori-ce moment, pentru a fi comandați pentru ori-ce eventualitate.

Oficieri circulă o mulțime pe stradă, mândri și veseli, îmbrăcați de paradă; cei mai mulți sunt bărbați voinici, frumoși.

voit să dea prilej la clevetiri. Sper că nu te superi.

— O, de loc! Îți mulțumesc pentru osteneală.

Dr. *Petronjevics*, un tiner simpatic, mă privi în față să văd dacă în adevăr nu m'am supărat.

Altă zi ne-am întâlnit într-o societate. Ne-am împrietinit. La o vreme îmi zise apoi la uricche:

— Nu regreta, că n'ai fost în audiență. Nu-i pierdere mare, că n'ai putut vorbi cu femeia aceea. . . .

Chiar și secretarul regelui. . .

Aliquis.

H A Z.

— Domnule Chimir, sora mea te iubește mult.

— Ce băiat drăguț. Uite o coroană. Dar spune-mi cum și-a venit în gând să mi-o spu?

— Așa, că și domnul Cosmescu și Popescu încă mi-au dat câte o coroană, pentru-că le-am spus-o.

Aproape toți sunt înarmați ca de campanie: cu revolvere.

Din ziua în care regele Alexandru I a fost omorât, miliția a rupt rosetele de pe chipi. Că ale cul inițiale se vor pune ear, nu se știe. Se crede că ale lui *Carageorgevici*. „Altul nu-i! Cine să și vie, după cele petrecute, pe un tron care d'o sută de ani într'u a numai prin zguduirii trecut”, — mi-a zis un oficer, cu care am stat de vorba.

Apropos de oficeri: cei mai mulți vorbesc franceză și nemțește și sunt foarte prevenitori. Unul și-a lăsat societatea și m'a condus și recomandat pe la ministere. *Novinare*, — eată cum ne zic. Și suntem mulți aici. Vre-o 30 numai dela *Buda-pesta*, apoi din *Viena*, *Paris*, *Kopenhaga* etc. Din *Arad* e colegul *Schröder* dela „*Arad és Vidéke*“.

Azi am avut ocazie să culeg informații autentice asupra conspirației și chipului cum s'au întâmplat omorurile.

Amănuntele le am dela locotenentul *Pera Liszarovici*, membru activ al conspirației, la care am ajuns prin mijlocirea unui student cu numele *Todorovici*.

Eată cum s'au petrecut lucrurile:

Nainte cu trei luni delegați de ai tuturor garnisoanelor din țeară s'au întrunit la *Belgrad* să discute situația creată lor și țării întregi prin amestecul reginei *Draga* în afacerile statului. Au ales atunci pe colonelul *Alexandru Masin*, frate cu fostul soț al reginei *Draga*, că în numele lor să comunice regelui următoarele: 1 Oficerii sunt nemulțumiți de tratamentul guvernului militar; ei au credința că regina și frații ei *Nicola* și *Nicodem* îi dușmănesc și prin influența lor li-se fac multe neajunsuri, între altele sunt îngrijăți că școala militară e vorba să fie mutată la *Șabaț*, orașul natal al reginei; 2 Oficerii cer deci ca în decurs de trei luni regele să divorțeze de *Draga*, ca astfel să fie cel puțin speranța unui moștenitor al tronului, ca astfel să nu apăs asupra tuturor temerea că *Luniștea* *Nicodem* s'ajungă el moștenitor.

Regele a primit foarte rău pe delegatul oficerilor și drept urmare a permutat în provincie pe o mulțime de oficeri. Regina văzând această dușmănie, a solicitat cu atât mai tare ș'a obținut dela soțul ei atât schimbarea de constituție, cât și alte multe măsuri de represiune împotriva oficerilor.

Aceștia însă, prin delegații lor, au întreținut legătura dintre garnisoane și *Sâmbăta*, înainte de izbucnirea *Reuniunii* de cântări ear s'au întrunit și au trimis pe colonelul *Masin* să-l roage pe regele ca la sârbare să nu vină cu *Draga*, căci se poate expune la neplăceri. Regele a amenințat însă pe colonel; acesta a și primit impresia că nu mai e de făcut nimic, ci regele trebuie detronat.

Duminecă seara ei s'au adunat la casina militară, unde au decis *detronarea* ear pentru executare au ales pe *Al. Masin*, colonel, *Petru Misici*, vice-colonel, *Luca Lazarevici*, maior în infanterie și căpitanul *Milivoi Angelevici*. Au jurat toți supunere și s'au împărțit rolurile.

Mercuri seara în *Conac* (cel vechiu) a fost o serată. După-ce oaspeții s'au dus acasă, colonelul *Masin*, avisat de colonelul *Naumovici*, șeful gardei dela palat (înțeles cu conspiratorii), a venit în fruntea reg. 6 și 7 la *Conac*. O companie din reg. 6 s'a postat în fața *Conacului* vechiu, celelalte au impresurat întreg cartierul. Tot în fața *Conacului* s'a postat căpitanul *Ioca Ristic*, cu o baterie de artilerie. Mai era aici un detașament din reg. de cavalerie ce purta numele „*Draga*“, comandat de *S. Gruici*, locotenent și fiul ministrului reprezentant dela *Constantinopol*, care a fost și el nu de mult permutat la *Zaicar*. Oficerii, 11 la număr, însoțiți de suboficeri și soldați, au intrat în curtea *Conacului* unui prin față, ear ceialalți prin dos, unde este comanduirea gendarmilor (aceștia au fost desarmați prin șiretlie). Au forțat intrarea în *Conac*, după-ce au repus pe

cei trei soldați de gardă. Când s'ajungă însă la apartamentul regelui și reginei (cari se culcaseră), lumina electrică a fost stinsă. Primul adjutant *Laza Petrovici* i-a purtat prin mai multe camere, ca astfel perechea regală să câștige vreme. În fine ajung la camera de culcare, despărțită de coridor de restul clădirii. Ușa era încuiată. Au bătut, dar nu li-s'a deschis. *Naumovici* a aruncat atunci o petardă cu dinamită, care a sîrobit ușa, dar și îndrăsnitului oficer a căzut mort, căci prea se apropiase de ușă. Ceialalți au intrat. Regele aprinsese lumina și sta cu pistolul în mână, numai în cămașă. Soția sa tremura sub plapomă.

Colonelul *Masin* l-a invitat să subscrie abdicția. Regele însă a rupt în bucăți hârtia ce i-se dase și foarte hotărît, răspunde: „Nu abdic și am să mor ca rege, altfel nu“. . . A făcut apoi o mișcare voinde să țintească în colonel. În clipa aceea însă căpitanul *Ristic* i-a tras un glonte drept în piept, ear ceialalți oficeri au tras și ei, astfel că regele a căzut la pământ ciuruit de șase gloanțe, din cari unul i-a zdrobit dinții. *Draga Masin* a sărit îngrozită, pentru a cădea moartă, lovită de patru gloanțe. Acestea s'au întâmplat înainte de orele 2 noaptea. Oficerii au părăsit apoi *Conacul*, iar soldații rămași p'acolo au aruncat cadavrele perechii regale pe fereastră (conacul are un etagiu), curând însă oficerii, au ordonat ca ambele cadavre să fie duse în subsolul *Conacului*, unde dimineața au fost așezate pe catafalc. Dar n'a fost lăsat să intre nimeni la catafalc, ci *Vineri* noaptea cadavrele au fost duse la cimitirul *San Marc* (*Biserica Paliusca*); au fost depuse în cripta în care își doarme somnul de vecei bunica regelui *Alexandru*, soția lui *Miloș* (*Miloș a fost asasinat și el la 29 Maiu v. 1869*) și *Sergiu*, frate al lui *Alexandru*, mort la naștere.

Primul ministru *Marcovici* a fost omorât în același timp, de alt detașament de trupe, însă numai după-ce a refuzat să vină la casarmă și să țină cu conspiratorii. Tot așa i-s'a întâmplat generalului *Milovan Pavlovici*, ministru de războiu.

Surorile reginei sunt păzite în casa lor familiară ear frații omorâți au fost înmormențați în cimitirul comun, fără nici o pompă, *Vineri* noaptea.

Intrerup, pentru a merge la audiența ce mi-a acordat primul-ministru.

Alegerea de rege va fi *Lubi*, în palatul *Scupcinel*, unde se întrunește *Scupcina* și *Senatul*.

Russu Șiriani.

Belgrad, 14 Iunie.

Colonelul *Zsivanovics* s'a împușcat azi. Motivul sinuciderii se spune că ar fi fost starea lui materială deranjată. Cei mai bine informați susțin însă, că *Zsivanovics* s'a împușcat, pentru-că a tradat regelui *Alexandru* secretul conspirației și acum îi era teamă de răzbunarea revoluționarilor. În seratul meset de scrisori regelui în adevăr au și găsit două scrisori foarte compromițtoare pentru *Zsivanovics* — înmormentarea s'a făcut fără ori-ce pompă.

Drama din Belgrad.

Memoriile Regelui Milan.

Înainte cu câte-va luni sub titlul de mai sus a apărut dela un autor anonim în *Zürich* o broșură care acum este extrem de interesantă.

Un pasaj din cartea aceasta se ocupă de *Masin Draga* și ce scrie despre femeia aceasta este atât de compromițător, încât o gazetă nu le poate reproduce. Sunt de interes actual pretențiile declarațiilor ale Regelui *Milan* de care s'ar fi folosit la primirea vestii logodnei fiului său cu *Draga Masin*. Cartea le amintește în chipul următor:

Când Regele *Alexandru* în vara anului 1900 s'a folosit de absența tatălui său, care făcea cură în *Carlsbad* ca la spatele lui să ridice pe tronul Serbiei pe metresa sa, pe *Masin Draga* (cu care avusese de trei ani relații) ca și alți mulți prietini ai lui *Milan* am grăbit și eu la dînsul pentru-că știam că aceasta este lovitura cea mai mare pe care *Alexandru* i-o face tatălui său. Când am întâlnit pe Rege, a înaintat cu semeele exasperării în față, spre mine. Cele dintăiu cuvinte ce mi-le-a spus sunt acestea:

— E oribil, îngrozitor! Înțelegeți aceasta, cine poate! Noi am isprăvit-o în *Serbia*. Măne *Sasa* cu *Draga* vor zăcea afară. *Poporul sârb* va fi demn de dispreț, dacă va tolera pe tron pe femeia aceasta perdută.

L-au sfătuit pe *Milan* să plece îndată la *Belgrad* și să pună capăt tragediei, pentru-că știam că *Alexandru*, îndată ce tatăl său lua atitudine hotărîtă, se apleca înaintea voinții lui. În loc de răspuns *Milan* mi-a întins o depeșă pe care i-a transmis o un intim al său, pe care-l trimisese mai înainte la *Belgrad*. În depeșă, acesta-i comunica lui *Milan*, că Regele *Alexandru* a dat ordin atât ministrului de interne cât și șefului comandant al armatei ca pe tatăl său să nu-l lase să intre în *Serbia* și dacă ar veni în *Belgrad*, să-l dețină imediat în cupeul trenului.

Milan după ce i-am restituit depeșă, a aruncat-o pe masă și lovind cu pumnul în masa de marmor, mi-a zis:

— Da, acesta e fiul meu *Sasa*, un monstru în chip de om. Mi a tot fost teamă, că va ajunge în mâinile unei femei rele. Cea-ce regentii și ministrii au nitat a strica în dînsul, a făcut-o aceasta femeie. Ce rușine și scandal pe dinastie și pe *Serbia* e femeia aceasta, care pentru zece franci s'a dat ori și cui și acum să fie regina Serbiei. *Carageorgevici* vor salta de bucurie, pentru-că acum a lor este tronul Serbiei.

Dinastia Carageorgevici.

Familia *Carageorgevici* al cărui vlăstar, Prințul *Petru Carageorgevici*, a fost ales de Rege al Serbiei, se trage dintr-o familie de *Kneji* de pe la sfîrșitul secolului *XVIII*. (*Kneji* erau pe acele vremuri un fel de conducători ai satelor sârbești).

La 1804, *Sirbit* ne mai putând suferi jugul turcesc s'au răscolat sub conducerea lui *George Petrovici*, *Kneazul* satului *Topola*. Acesta în scurt timp a fost supranumit de turci *Cara George* sau *George cel negru*. După o serie de lupte cu *Turcii*, *Serbit* lipsiți de arme și muniții au căzut învinși în 1713. *Cara George* în același timp a fost ucis de *Vuita Alexici*, un om de încredere de al lui *Miloș Obrenovici*, din ordinul acestuia. De aci începe lupta dinastică între *Carageorgevici* și *Obrenovici*.

În urma uciderii lui *Cara George*, *Miloș Obrenovici* a fost numit de *Turci* *Voevod* al Serbiei.

Prințul Alexandru.

Prințul *Alexandru Carageorgevici*, fiul celui precedent, născut la 29 Septembrie 1806 la *Topola*, a fost dus după uciderea tatălui său în *Rusia* unde a locuit cât-va timp la *Hontin*, în *Basarabia*, unde s'a și însurat la 1830 cu *Pendita*, fiica *voevodului Eftrem Nenadavici*. După însurătoare s'a stabilit la *Craiova*, unde a locuit până la 1839, când fiind izgonit din *Serbia* *Miloș Obrenovici* și proclamat *Domn* fiul acestui *Mihail*,

s'a permis lui Alexandru Carageorgievici, să intre în Serbia.

La 26 August 1841 Alexandru Carageorgievici a fost proclamat Domn al Serbiei, în locul lui Mihail Obrenovici, care abdicase. Principele Alexandru a domnit dela 1842 până la 1858, când din cauza intrigilor austriace a trebuit să abdice. În urma lui a venit din nou bătrînul Miloş Obrenovici, care murind în 1860 i-a succedat fiul său Mihail, care a fost ucis în 1869 de o conjuraţiune.

Prinţul Alexandru a trăit după abdicare cu totul retras la Timişoara unde şi murit în anul 1885 Aprilie 20.

Principele Petru.

Principele Petru Carageorgievici, fiul principelui Alexandru, s'a născut la Belgrad la 29 Iunie 1844. Şi a făcut studiile la Belgrad, Geneva şi Paris unde a făcut liceul St. Barbe şi apoi şcoala din St. Cyr.

La 1864 a eşit din şcoală sublocotenent în armata franceză, după carea urmat şi şcoala de stat-major franceză pe care a terminat-o în 1867. La anul 1870 izbucnind războiul franco-german, principele Petru a luat parte ca ofiţer sub comanda generalilor Billot şi Bourbaki, fiind rănit în lupta de la Villers Sesquel, atunci a fost decorat cu legiunea de onoare.

La 1875, principele Petre a luat parte la războiul din Herţegovina şi Bosnia, conducînd în persoană lupta în potruva turcilor.

Isbucnind în 1876 războiul Sârboture, principele Petru s'a retras din mişcarea bosniacă, ca să nu creeze Serbiei dificultăţi cu puterile europene.

De atunci a trăit la Geneva până la 1883, când s'a căsătorit cu Zorka, fiica lui Nicolae al Muntenegrului şi a trăit la Cetinje până la 1890 când a rămas văduv. De atunci trăieşte la Geneva.

Dela principesa Zorka are trei copii: Prinţesa Elena, născută la 23 Octombrie 1884, prinţul George, născ. la 27 August 1887 şi Alexandru, născ. la 4 Decembrie 1889.

Acum un an prinţul Petre a lansat un manifest către poporul sârbesc, prin care oferea 50000 lei pentru un fond din care s'ar ridica un monument liberatorului Serbiei dela 1804, marele Karageorge.

Barnum în Oradea-mare.

Clown-ii din Oradea-mare a Barnumului şovinismului Kossuthist: *Barabás*, au înscenat şi în municipiul din Oradea-mare reprezentaţia, ce am văzut-o aici, în jurul actului de complesentă a P. S. Sa episcopului Ignatie I. Papp prin care notifică municipiilor urcarea sa în scaunul episcopesc din Arad. Nabădăioşii perclunaşi din Grossvardein s'au năpustit şi acolo ca şi aici cu adevărată ură, decât care numai impertinenţa şi mojicia le-a fost mai mare, asupra episcopului nostru, pentru-că I. P. Sa a culezat (auzi impertinenţă cvreiască!) la masa sa, ce a dat-o în ziua instalării sale, a rosti în româneşte toast pentru Maiestatea Sa Monarhul.

Ne vom ocupa în alt număr cu obrăsniciile aceste ovreeşti, de astădată dăm aci numai un scurt resumat despre decursul şedinţei:

Propunerea comisiei a fost că municipiul să salute pe episcopul Aradului şi să-l asigure de sprigin în activitatea sa patriotică, religioasă, morală şi culturală.

Szokoly Tamás (clownul lui *Barabás*) zice că n'are garanţii în patriotismul maghiar al episcopului. De ce nu cere sprigin pentru activitate patriotică maghiară? Se poate pretinde că acela, care e membru în casa magnaţilor să fie în primul rînd patriot maghiar.

Boöthy László comite suprem: Nu voesc să restrîng libertatea cuvîntului a oratorului, dar îl rog să se pronunţe cu cvenită chibzuală şi precauţie în afacerea aceasta delicată. Episcopul Ignatie I. Papp a avut dreptul să vorbească româneşte la *banchet*.

Szokoly Tamás propune ca hîrtia episcopului să se iee simplu la cunoştinţă dar municipiul să nu-l salute pentru-că n'a meritat-o.

Ovreiul *Dr. Halász (Fischer)* Lajos vorbeşte în termeni şi mai obraznici.

Boöthy László comite suprem zice că în răspunsul oraşului va fi pus şi cuvîntul „hazafis”

Dr. Halász: Asta nu e destul. E ruşine că un prelat maghiar să ţină toast românesc pentru regele maghiar. (Atîtea ignobil într'o singură construcţie, numai dela un perclunat spureat se pot aştepta).

Dr. Várady Zsigmond vrea să fi obiectiv. Propune următoarea formulă de răspuns: „Municipiul oraşului Arad va sprigini pe noul episcop, dacă — în ce nu să îndoieşte — în activitatea sa patriotică maghiară, culturală şi religioasă va conlucra în acelaş sens cu noi”.

Dr. Sarkady cere să se pună şi aceea că municipiul Orăşii mari ia cu regret la cunoştinţă, că episcopul în scrisoarea sa n'a făcut amintire de patriotism maghiar.

Boöthy comite suprem închide discuţia şi punîndu-se la vot propunerea, să primeşte cu mare majoritate moţiunea lui *Várady Zsigmond*.

Dr. Sarkady a apelat hotărîrea municipiului.

Voci de presă despre alegerea dela Dobra.

„Jurnalul” din Bucureşti sub titlul „Un naţionalist român în camera maghiară” scrie:

Ceea ce s'a prevăzut cu două săptămîni înainte, s'a întîmplat: dl Dr. Aurel Vlad, candidatul fracţiunii „mangriste” a partidului naţional român din Transilvania şi Ungaria a fost proclamat deputat, ales al cercului electoral din Dobra cu 256 voturi, contra 204 obţinute de candidatul guvernului, dl Dr. Farkas.

Dl Dr. Aurel Vlad, avocat şi director al băncii populare române din Orăştie, e încă tînăr de tot; abia a implinit etatea de 27 de ani. Studiile secundare şi-le-a făcut la Deva şi la Blaj, ear doctoratul în drept l'a luat la universitatea din Budapesta.

E un tînăr cult, foarte energic, temperament impulsiv, combatant nelînfrînat. Întră în luptă cu inima plină şi cu dorinţa de a face bine poporului român de sub coroana Sfîntului Ştefan.

„Observatorul” din Bucureşti se pronunţă în chipul următor:

Un reviriment vrednic de notat se produce în politica românilor transilvăneni cari timp de vre-o trei-seci de ani au fost obstrucţionişti. În urma unei vii discuţii între conducătorii mişcării naţionaliste, tînărul avocat, dl Aurel Vlad şi-a pus candidatura şi chiar a fost ales în cercul românesc Dobra.

Erau şi până acum căpi-va român în parlamentul din Budapesta, însă ei nu se aleseseră ca dl Vlad, pe baza unui program naţional românesc, ci se alipiseră la diverse partide politice ungareşti.

Alegerea pe care e înregistrăm azi, înseamnă o cotitură în istoria luptelor politice românilor transilvăneni.

Nu-i vorba, nu întreg partid naţional-românesc aprobă pasul d-lui Vlad. Dar această disidenţă — căci pe dl Vlad îl urmează mulţi — va determina o nouă fază în lupta naţionalistă.

Cu întrarea în parlamentul unguresc a d-lui Vlad se manifestă pentru prima-dată grupul naţional românesc activist şi el nu poate fi salutat decât cu bucurie căci acţiunea sa va completa în mod fericit propaganda patriotică a campionilor naţionalişti.

„Kronstädter Zeitung”, organul Saşilor tineri sub titlul „Cel dintîiu român” scrie un frumos prim articol din care estra-gem următoarele:

La adecă nu-l cel dintîiu, cel puţin ca român nu, bărbatul care în urma alegerii dela Dobra îşi va ţine intrarea în parlament, căci acolo mai sunt între guvernamental căpi-va român, cari însă numai din întîmplare aparţin naţionalităţii române. Advocatul din Orăştie Dr. Aurel Vlad a păşit la alegerea din Dobra cu pretenţia, de-a fi considerat de român întreg, şi el e şi considerat de lumea politică de atare...

În Dietă nu va vorbi prea des, căci stă singur, dar când va vorbi, va fi un eveniment, şi după-ce în decursul anilor şi

ceilalţi colegi ai săi, deşi nu români dar înrudiţi prin aspiraţii, vor fi vorbit despre marea chestie a naţionalităţilor, cu vremea se vor domoli şi Maghiarii. Sgomotul nici în viitor n'are să ne înfrice, căci e numai un semn al slăbiciunii celor avizaţi la astfel de mijloace.

Cum auzim, Dr. Aurel Vlad e încă tînăr, abia de 30 ani... De aceea ne bucurăm că putem saluta în noul deputat dela Dobra un luptător viguros.

„Haid’ să bem un rachiu!”

Sub acest titlu ne dedică Moş-Aurică în nrul 118 al „Gazetei” 30 şiruri, în care se ocupa cu folletonul nostru scris din prilejul alegerii dela Dobra. Găseşte odată că în ziua alegerii am scos mai multe ediţii, şi că am — beut câte un rachiu.

„Gazeta” ne-a procurat o oră veselă. În suntem foarte mulţumitori. De o vreme încoace mai ales „Gazeta” lui Moş-Aurică începe să devină indispensabilă. Folle noastre — umoristice apar atât de neregulat şi rar!

După citirea „Gazetei” unuia dintre noi îi veni o idee bună... „Haid’.....”

Ciocim.
— Trăească puritanul Moş-Aurică!

NOUTĂŢI.

ARAD, 15 Iunie n. 1903.

Rugăm toţi cititorii să binevoiască a ne informa pe cale telegrafică sau telefonică (n-rul 502) despre toate întîmplările mai însemnate din finiturile lor. Spesele le vom restitui numai decăt.

Dr. Aurel Vlad, noul deputat naţional al cercului Dobra va sosi azi cu acceleratul dela 4 ore la Arad.

Hymen. Dl *Virgil Paguba* din Arad s'a fidanţat cu d-soara *Olga Gêrich* din Pecica.

Ministrul *Daranyi*, precum ne depeşeamă corespondentul nostru din Beiuş, a sosit ieri dimineaţa la Beiuş, de unde va merge la *Sudries* în cauza fabricii chimice *Wilgerodt*. La gară a fost primit de autorităţi.

Catastrofa vaporului *Libau*. Precum se scrie din Paris, camera deputaţilor a adoptat în unanimitate creditul de 50 000 franci pentru victimele pierite în catastrofa vaporului *Libau*.

Kohn protestează! Sămbătă tribunalul din Budapesta a osândit pe comerciantul *Frideric Kohn* la două luni închisoare, pentru crida frauduloasă. Când preşedintele, după publicarea sentinţei a întreat pe *Kohn*, că mulţămît e cu sentinţa, ori anunţă recurs? — el a răspuns, că protestează. „Eşti mulţămît, ori anunţi recurs?” — repetă preşedintele, explicându-l că „protest” nu are loc. „Eu totuşi protestez” — a răspuns *Kohn*, — fiind-că nu cred că regele, în numele căruia m'aţi osândit, să aibă cunoştinţă de sentinţa aceasta atât de nodreaptă.”

Un episcop darnic. Cum estim în ziarul „*Alkotmány*”, contele *Carol Csáky*, episcopul dieceşii rom. catolice a *Vaşului*, a donat 200.000 coroane pentru susţinerea şcoalelor rom. cat. elementare din *Vaş*, ear fondului instruct al episcopiei a donat serviciul seu de masă (farfurii, etc.) în valoare de 40.000 coroane.

Princesa *Luisa*. *Bagdan*, secretarul ducelui de *Toscana*, a sosit înainte de asta cu mai multe zile, ear marele duce a sosit ieri la *Lindau*, ca să se împace cu fiică-sa. Deşi deja prin scrisori se pusese la cale împăcarea, întrev. dorea între marele duce şi fiică-sa a fost şgduitoare. Miercuri şi *Jol* au fost în *Lindau* şi avocaşii princesei *Lachenal* din *Geneva*, şi *Zehme* din *Drezda*. Princesa *Luisa* şi fetiţa ei nou născută săptămîna viitoare vor că ştori în Franţa, unde se vor stabili în castelul *Roncav*, proprietatea contessei *Saint-Victor*. Înainte de plecare, princesa se va obliga că peste câte-va luni va estrada fetiţa sa curţii din *Drezda*.

ULTIME ŞTIRI.

Serviciul telegrafic al „Tribunei Poporului”.

Noul rege al Serbiei.

Belgrad, 15 Iunie.

Petru Carageorgievici a fost ales cu aclamaţiune de rege al Serbiei. Poporul nenumărat ce aştepta pe stradă a primit ştirea cu însufleţire neobişnuită. Deputaţia va pleca azi spre a întimpina pe nou atesul rege.

Semlin, 15 Iunie.

Miliţia noastră concentrată la *Semlin* stă gata de războiu, să plece la cel dintîiu semn.

Graz, 15 Iunie.

Baronul *Rheinländer*, general al armatei comune a fost chemat telegrafic la *Viena*, unde eri s'a ţinut consiliu de războiu.

Se asigură, că baronului *Rheinländer* i se va da comanda a cinci corpuri de armată.

Evenimentele din Serbia dau acestui fapt o deosecită importanţă.

Din Dietă.

— Raport telefonic —

În momentul acesta să petrec şcene foarte tumultoase în parlament. Liderii opoziţiei au înaintat până în incinta Camerei şi un sgomot asurzitor produc, ca să facă imposibilă continuarea desbaterilor.

Kossuth a interpelat guvernul asupra situaţiei, întrebându-l că ce are de gând a face, căci de mâne încolo opoziţia este hotărîtă a începe obstrucţia tehnică.

Într'o linişte mormentală s'a ridicat ministrul preşedinte *Szell* şi a spus că guvernul simte gravitatea situaţiei şi are planuri pozitive, pe cari le va expune în şedinţa de mâne.

Kossuth n'a luat răspunsul la cunoştinţă.

Vorbesc apoi *Thaly*, *Barabás* şi *Holló* făcînd acesta din urmă propunerea că până ce guvernul nu să pronunţă asupra situaţiei, Dietă să nu ţie şedinţe. Cere votare nominală.

Se produce un sgomot enorm. Ministrul preşedinte *Szell* zice că nu poate avea loc votare. Este secundat de partisanii cari zic că nu se vor lăsa mai mult terorisaţi de opoziţie.

Se suspendă şedinţa. După redeschidere sgomotul izbucneşte din nou, şi cu mai multă vechemenţă. În momentul când vè telefonez acestea — zice raportorul nostru — se petrec şcene ca şi cari n'a mai văzut parlamentul de pe cheiul *Dunării*.

Să ia ca sigur că *Szell* îşi va da mâne dimisia.

Publicaţiune.

„*VICTORIA*”, institut de credit şi economii societate pe acţii anunţă, că

Interesele după depunerii

le stabilesc în următorul mod:

Institutul plăteşte:

1. După depunerile cari stau depuse cel puţin 3 luni de zile la institut 4 1/2 %.
2. După depunerile cari stau depuse timp mai scurt decât 3 luni de zile 4%

Pentru depunerile vechi dispoziţiunile de mai sus întră în vigoare la 1 Iulie 1903.

Darea de 10% după interesele depunerilor — fără excepţie — o solveşte institutul.

Arad, 14 Iunie 1903.

Diracţiunea.

Red. respons. *Ioan Russu Şirianu*.
Editor *Aurel Popovici-Barcianu*.

Insertiuni şi reclame.

Adiunct notarial.

La notariatul cercual din *Mândruloc* (*Mondorlek*, Arad m.) se cearcă un adiunct notarial pe deplin vărsat în toate agendele notariale, care se posedă în scris şi vorbit limba română şi maghiară. Salar anual 600 c. şi provederea întregă. 1000 1-3

Cea mai nouă carte de
limba maghiară pentru
școalele populare române
a apărut în editura lui W. Krafft în Sibiu:
**Carte de citire și gramatică
maghiară pentru școalele populare**
cu limba de propunere română. De
Dr. A. Schullerus și I. Popovici.
Partea primă. 8° mediu. 88 pag. Prețul
legat cor.—50.
Partea a doua. 8° mediu. 285 pag.
Prețul legat cor. 1.70.

In legătură cu aceste cărți stă:
**Manual pentru propunerea limbei
maghiare în școalele populare**
cu limba de propunere română. (Indi-
gitații metodice și schițe de lecțiuni).
De Dr. A. Schullerus și I. Popovici
8° mediu. 47 pagini. Prețul broșat
cor.—60.

Părerii despre aceste cărți:
„Cărțile de citire ale dlor Schullerus și Po-
povici, întrebunțate conform indigitațiilor metodice
cuprinse în manualul amintit, vor scoate din școale
formalismul sec. Ele dau vieață învățământului, îl
fac interesant și conduc pe elevi așa zicând ju-
cându-se la învățarea limbii maghiare. Metodul
urmat de domnilor autori în adevăr e cel mai natu-
ral și ușor atât pentru învățători, cât și pentru elevi.
Pentru învățători e de mare preț manualul, care-l
conduce pas de pas, dând preparațiunii întregi și
indigitații metodice amănunțite și ușurând în mod
însemnat greaua lucrare a învățătorilor. — Aceste
cărți ni-se pare cele mai bune între câte avem noi
pentru propunerea limbii maghiare“.

„Tribuna“ Nr. 133, 1902.
Comisiunea școlară referă în se-
diința Sinodului arhidiecezan, ținută la 19 Aprilie
1903, asupra „Manualului și cărții de citire“ de
Dr. A. Schullerus și I. Popovici... propunând să
fie admise, după ce din punctul de vedere pedagogic
sunt deja censurate prin consistoriu“.

„Telegraf Român“ Nr. 44, 1903.
In conferența învățătoarească
din cercul Seliște, ținută în Gurarului la 25 Aprilie
1903, dl Petru Giura își cetește elaboratul despre
stadiul asupra manualelor din limba maghiară pen-
tru școalele populare și propunerii asupra celor mai
bune și practice de folosit.

Prin o amănunțită și instructivă expunere
arată metodele, care se folosesc la învățarea unei
limbi străine, metode pe baza cărora sunt apoi
compuse diferite manuale didactice. Critică rind pe
rind manualele din limba maghiară, care se folosesc
în școalele noastre, și în fine recomandă a se folosi
manualele din limba maghiară edate de Dr. A.
Schullerus și I. Popovici, pe care le află mai core-
spunzătoare, mai practice.

Conferența recomandă introducerea manuale-
lor lui Dr. A. Schullerus și I. Popovici în școalele
din acest cerc“.

„Telegraf Român“ Nr. 52, 1903.

Publicațiune.

Subscriba direcțiune a minelor de aur
din Băița (via Deva) prin aceasta să scrie
„Concurs“ de licitațiune minuentă, pentru
transportarea lemnului necesare din podurile
sale proprii a teritoriului comunei Trestia.

Locul de transport este:

Gura de mine „Josefi“ din Băița.
Gura de subminare „Klein“ din Crăciu-
nești.

Pinăle de aur Steamuri din Cră-
ciunesci.

Gura de subminare „Grimm“ din Fizeș.
Gura de subminare „Georgina“—Căine-
lul de sus.

Transferarea să face pe un an, se
incepe cu următoarea cantitate:

1. 10 000 metri cubici lemne de foc.
2. 2.600 fire de goron lemn la mine.
3. 25 metri de lemn pentru unelte in-
dustriale.

Concurenții au de a se insinua la sub-
scrierea direcțiune până în 30 Iunie a. c.

Acești reflectanți cari dispun de cau-
țiuni vor fi preferați.

Condițiunile de licitațiune minuentă
se pot privi la subscrierea Direcțiune sau să
pot cere în scris.

Erster Siebenbürger Goldbergbau
Boicza (Rudolf)-Füzesd Trestia, J. F. Zeibig

Die Direction: Karl Hopp.

STERN A.

— croitor à la mode. —

Arad, colțul pieței Tökölly și str.
Forrai (lângă cafenea Zrinyi)

Gătește tot soiul de haine bărbătești
din stoffe engleze sau indigene, după moda
cea mai nouă și croitoră cu șic, pe lângă
prețuri moderate și condiții de plată avan-
taioase.

La dorință mă duc și în provincie.
Ajunge o corespondență în care să fi rugat
să mă prezint. 968 10—10

KALMÁR JÓZSEF

mechanic.

Recomandă

Bicicletele

sale de cea mai bună calitate.

Are în deposit *gumă interioară și
esterioară* de prima calitate, și tot felul
de părți constitutive d'ale bicicletelor.

Eftine și pe lângă garanție
efectuiește 975 13—

Reparaturi de biciclete,

instalări de

sonării electrice și telefonuri.

Toate pe lângă garanție.

Strada Salacz nr. 2. Telefon nr. 242.

Fondat 1893.

VÖRÖS JÓZSEF,

PLAPOMAR și MĂTRĂTER.

Arad, Deák Ferencz-utca Nr. 4—5.

Am onoare a înștiința P. T. public din
loc și provincie, că mi-am strămutat atelierul
de plapome și mătrățe de pe piața Libertății
unde a stat mai mulți ani, pe strada Deák
Ferencz 4—5 (în curte vis-à-vis de poartă).

Pregătesc tot felul de

Plapome și mătrățe

în forma cea mai frumoasă și cu prețurile
cele mai moderate.

Comandele din provincie se efectuează
prompt și precis.

Recomandându-mă pentru sprijinul On.
public, sunt

Cu deosebită stimă:

960 10—10

Vörös József.

WOLF JÁNOS,

— ciobotar de ghete de bărbați și dame. —

Arad, colțul pieței Libertății și str. Simpsoni.

Am onoare a atrage atenția on. public
din loc și provincie, că în atelierul meu de
ciobotărie pregătesc ghetele cele mai frumoase,
elegante și solide, precum și ghete orto-
pedice, pe lângă deplină garanție. 994 4—50

BIEDL JÓZSEF

coloritor și pictor de odăi, imitator
967 9—25 de lemn și marmură.

Arad, piața Libert. (vis-a-vis de statuie)

Primește toate lucrările ce se țin de
brânza asta, chiar și cele mai grele.

pictări de odăi,

precum și coloriri și imitari de lemn indi-
gen sau exotic (floderare) în execuție de gust,
pe lângă prețuri moderate.

Primește tot-odată curățirea locuințelor de
tot felul de insecte, pe lângă garanție. Co-
mandele din provincie prompt și grabnic. —

La comande pe sama bisericilor rabat.

In atenția publicului!

Am onoare a aduce la cunoștința
M. On. public, care dorește a zidi,
că biroul meu de zidire din strada
Knežich Károly Nr. 3, din 1 Maiu
st. n., l'am mutat în str. Kapa Nr. 37.

Când mulțumesc M. On. public
pentru părăsirea de care m'a vrede-
nicit în decurs de 7 ani, îl rog să
binevoască a mă onora și mai de-
parte cu ea.

Cu deosebită stimă: 969 11—20

Szidor János,

măestru-zidar diplomat, membru al asocia-
țiunii arădane a măiestrilor diplomați
și îndreptățiți.

Prapori și steaguri bisericesti

precum și

lucrări de zugrav execută

Ludovic Neisz

Arad, strada Chorin 2 și str. Hunyady 6.

Imprumuturi de bani pe amortisare

mijlocese pe lângă condițiile cele mai avantajoase, pe moșii și
case în orașe cu 4,3, 4,5 și 5% și amortisare de

20, 25, 30, 50 de ani,

adecă în camătă e socotită atât camăta cât și amortisarea din capital.

Principiul meu e îndestulirea M. On. public, care vrea să
facă imprumuturi ipotecare.

Imprumuturile se plătesc în bani gata, scrisorile ipotecare se
plătesc cu valoarea lor nominală. Spese prealabile nu sunt, taxele
mi le socotesc ulterior.

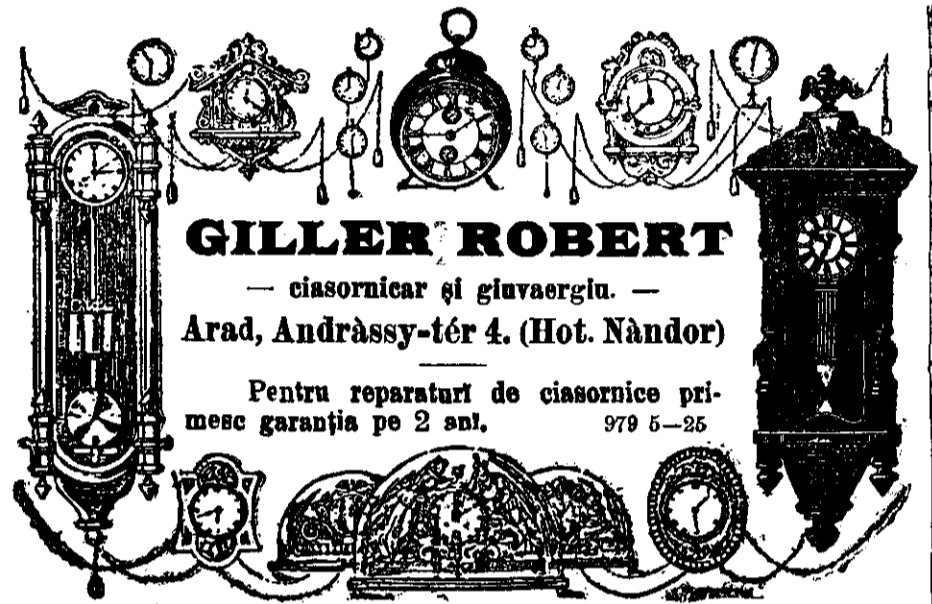
Pentru deslușiri mai detaiate a se adresa la

HERZOG SÁNDOR

Arad, strada Weitzer-János Nr. 15, ușa 7.

Depozit de ciasornice și giuvaericeale.

Depozit de ciasornice și giuvaericeale.

Depozit de ciasornice și giuvaericeale.

Depozit de ciasornice și giuvaericeale.

Strămutare de prăvălie!

AUGUSTIN ALBRECHT

fost CSEH KATALIN

și-a strămutat

PRĂVĂLIA DE MĂNUȘI

cu prima Maiu 1903,

în strada Salacz Nr. 1.

(Casa Löcs.)

974 8—10

TERÉNYI JENŐ,

— Prăvălie cu diferite mărfuri la „Steaua albă“ —
Arad, Piața Beros Béni Nr. 22. (în colț.)

Recomandă magazinul său de coloniale, tot felul de
făini, precum și alte lucruri.

Deosebit recomandă semințele a tot felul de
legume.

Prețuri moderate.

Serviciu prompt.

La comande din provincie împachetarea nu se socoteste. Cumpê-
rarea cu bani gata 2% scăzământ. 945 9—25